

Troells Melgaard & Nikolaj Noel Christensen
23. april 2025

Bademosen – status og forslag til drift

Bademosen ligger i naturparkens nordligste udkant lige øst for Hareskovvejen.

Forholdene i og omkring Bademosen kan i et vist omfang sammenlignes med de nærliggende Bøgebjerg Engsøer i Høje Gladsaxe Park. Kun et engstykke på ca. 80 m adskiller de to områder. Til gengæld synes søerne at være ret forskellige biotopstyper.

Viden om og erfaringer fra disse søer kan formodentlig anvendes i planlægning af driften af Bademosen, da der må ske en udveksling arter mellem moserne.

Bademosen er sandsynligvis en oprindelig sø, der er forholdsvis dyb i midten. Men bredderne har en ret flad profil og i partier en fin bredflora. Men bredden er i varierende omfang tilgroet med tagrør, gyldenris, træer og krat. Den nordvestlige del er et unikt oversvømmet skovparti med døde og væltede træer, som skal bevares.

Området er nu indlemmet i den græsningsfold til naturpleje med heste og kvæg, som går over grænsen mellem Gladsaxe og Københavns kommuner. Den medfølgende ændring af bredforholdene bør vurderes.

En strategi for drift af selve Bademosen bør tage hensyn til den store diversitet i området. Radikale tiltag, der ensidigt begunstiger bestemte fauna- og floraelementer bør undgås. UMV foreslår, at der arbejdes med en mosaikbaseret strategi.

Driften bør tilrettelægges for bl.a. at beskytte ynglende -

Lille Lappedykker - kræver bred- og flydevegetation. Nok UMs sidste faste ynglepar. Bestanden i 1970erne var på ca. 20 par. Nedgangen skyldes formodentlig manglen på vandinsekter.

Isfugl har i årrække ynglet i en fugtig rodskov i den døde skov. Arten fouragerer fra udhængende grene, som primært findes i den vestlige del af mosen.

Spidssnudet Frø er konstateret og status bør undersøges.

Vedborende fluer er fundet i døde, oversvømmede træer i den vestlige del. Flere meget sjældne arter.

Høje Gladsaxe Park huser ifølge arter.dk et antal arter, der endnu ikke er fundet i UM bl.a.

- Brud - ved Hjortestien øst for Trolldhytten ca. 1 km NV for Bademosen
- Stålorrm – er registreret ca. 100 m nord for Bademosen
- Stor Vandsalamander er fundet Bøgebjerg Engsøer.

Lækat ynglede ved Langholmen mindst frem til 1976 (obs. TM)

Lokale ornitologer har siden set Lækat krydse Hareskovvejen ved Gyngemosen. Der er således håb om, at arten stadig forekommer i området og måske kan lokkes til at yngle ved Bademosen.

Nogle oplysninger om floraen fremgår af rapporten ”Naturovervågning af parkerne Utterslev Mose, Kirkemosen og Gyngemosen 1994 / Kim Larsen”.

”Bademosen ... blev oprenset i 1990, og er relativt dyb. Udtørring vil derfor næppe finde sted. Her forekommer almindelig kildemos, vandformen af vand-pileurt samt gul åkande og hvid åkande. Den

omkransende rørsump er meget artsrig med bl.a. krans-mynte og nikkende star.

Anbefalinger til fremme af de biologiske værdier

Bredvegetationen, specielt træer og buske udtyndes i nord, øst og syd for at give bedre lysadgang. Der tages hensyn til ovennævnte ynglearter.

Naturlig bredflora bør sikres, mens invasive arter som Gyldenris bekæmpes.

Den døde skov skal stå urørt.

Der placeres en bunke store sten på tør grund i mosens nærhed for at fremme lækats ynglemuligheder. Sker det, vil være relevant at etablere en række stenbunker, der kan skabe kontakt til Langholmen.

Plejeanvisningen fra Care4Nature, 2012 forekommer meget radikal og ikke baseret på tilstrækkelig viden om mosens fauna. Anvisningen bør ignoreres.

CowiConsults undersøgelse af Høje Gladsaxe Park i 2011? må i en vis udstrækning kunne bruges som inspiration til undersøgelser i og omkring Bademosen. Genetisk analyse af akvatisk flora og fauna blev så vidt vi husker anvendt.

Bemærkelsesværdige resultater var bl.a. forekomsten af Lækat, Brud, Stålmorm og Stor Vandsalamander.

Netop på grund af nærheden til og det biologiske samspil med Bademosen anbefaler Gladsaxe Kommune i ”Plejeplan for Høje Gladsaxe Park og Gyngemosen 2019-2024”, s. 10 at:

”... omfattende rydninger især omkring Bademosen være til skade for dyrelivet bortset for padderne.”

... ”Som supplement kan der ske rydninger både i kanten af vådområderne i Gladsaxe og i den nordlige kan af Bakkemosen. (=her lig Bademosen)”

Undersøgelser

Der bør foretages en **ferskvandsbiologisk undersøgelse** af lokaliteten kombineret med analyse af vandkvaliteten. En undersøgelse kan evt. gennemføres af studerende i ferskvandsbiologi.

Padder, snoge, vandkalve, andre vandinsekter og forekomsten af bunddyr (fx. børsteorme og insektlarver) kunne være aktuelt.

En entomologisk undersøgelse er relevant, som i andre dele af UM.

Græsning

Gladsaxe Kommune etablerede i 20__ en græsningsfold for heste og kvæg i Høje Gladsaxe Park. Denne fold blev i 20__ udvidet med et tilstødende areal i Utterslev Mose Naturpark, herunder Bademosen.

Erfaringer med floraens udvikling omkring Bademosen

Invasive plantearter bør bekæmpes, herunder Gyldenris, Japansk Pileurt ?, Vild Pastinak ? Og Hvid Kornel ?

Kortbilag

Udsnit af luftfoto 1954.

Bademosen i det øverste venstre hjørne ligger meget åbent med kun spredte træer omkring.

Bademosen hentet 2025 fra GoogleEarth.

En egentlig udtyndning / fældning af vedplanter bør primært ske langs mosens sydlige og østlige bred. Den vestlige del er et meget differentieret miljø.